

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisław
Nazwisko: Rajkowski
Miejsce urodzenia: Olszyc
Data urodzenia: 26-01-1927
Imię ojca: Stanisław
Imię matki: Konstancja
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Nowym Targu z roku 1947 dotyczą ujawnionych członków podziemnych organizacji niepodległościowych. Stanisław Rajkowski został wymieniony na dwóch listach: „Lista ujawnionych z Nowego Targu” (k. 32) oraz „Spis członków bandy leśnej i współpracowników ujawnionych w PUBP w Nowym Targu za okres 20.04.1947–25.04.1947” (k. 100). Z treści tych dokumentów wynika, że Stanisław Rajkowski ujawnił się 21.04.1947 i zdał karabin.	IPN Kr 023/3 (3/K) t. 1.	
Dokumentacja dotycząca ujawnienia w dniu 21.04.1947 w ramach amnestii przez Stanisława Rajkowskiego przed funkcjonariuszami Urzędu Bezpieczeństwa w Nowym Targu faktu znalezienia, ukrycia i przechowywania w czasie II wojny światowej karabinu. 16.11.1966 materiały zarchiwizowano w Wydziale „C” KWMO Kraków pod sygn. 7338/II.	IPN Kr 010/7240 (7338/II).	
18.12.1953 Stanisław Rajkowski ps. „Ryszard Milewski” został zatrzymany przez funkcjonariuszy Wydziału VIII WUBP w Gdańsku (deportowany z NRD). Podejrzany o „szpiegostwo na rzecz wywiadu amerykańskiego”. Mocą postanowienia Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Gdańsku (nr PR-II-124/53) tymczasowo aresztowany. 31.03.1954 sprawę przekazano do dalszego prowadzenia Departamentowi Śledczemu MBP.	Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.	

Akta sprawy prowadzonej przeciwko Stanisławowi Rajkowskiemu i innym, podejrzanym o szpiegostwo na rzecz krajów kapitalistycznych. Członkowie grupy współpracowali z Rządem Rzeczypospolitej Polskiej na obczyźnie z siedzibą w Londynie. Według treści materiałów Stanisław Rajkowski „w 1952 r. w porcie szwedzkim zdezerterował ze statku handlowego m/s >Bytom<. W 1953 r. na terenie NRF służył w kompanii wartowniczej i amerykańskim ośrodku wywiadowczym >Camp-King<. Pod koniec 1953 r. przybył nieleg[alnie] do Polski, jako agent wywiadu amerykańskiego z zamiarem szpiegowskim”. 18.12.1953 zatrzymany przez funkcjonariuszy WUBP w Gdańsku. 30.04.1954 osadzony w więzieniu Warszawa I. W dn. 25.11.1955 materiały zarchiwizowano wraz z aktami sprawy operacyjnej Departamentu II Kds.BP o kryptonimie „Spółka” pod sygn. 16606/b. Dnia 22.12.1955 materiały przerejestrowano do nr. 5140/III, a następnie zmikrofilmowano pod sygn. 4123/3.

IPN BU 0330/256 (5140/III) akta, IPN BU 01255/327 (4121/3) mikrofilm.

Akta sprawy karnej przeciwko grupie osób – w tym Stanisławowi Rajkowskiemu – oskarżonych o szpiegostwo na rzecz krajów kapitalistycznych. Z treści materiałów wynika, że Stanisław Rajkowski „w 1952 r. jako czł[onek] załogi statku m/s >Bytom< dokonał dezercji do Szwecji. Przekazał tamtejszym władzom tajemnicę państwową. Nastę[pnie] w Niemczech został zawerbowany do współpracy z wywiadem amerykańskim. W 1953 r. deportowany z NRD do Polski”. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z 19.03.1953 skazany na karę 12 lat więzienia, pięcioletnią utratę praw publicznych oraz przepadek mienia. Po zastosowaniu amnestii karę więzienia złagodzano do 8 lat. Osadzony w Centralnym Więzieniu w Barczewie. 27.03.1957 przeniesiony do więzienia w Strzelcach Opolskich. W 1961 r. zwolniony warunkowo.

IPN BU 944/171-178 (Sr. 48/55).

Stanisław Rajkowski był „kontrolowany operacyjnie” z uwagi na swoją uprzednią działalność: 12.06.1952 zdezerterował ze statku m/s „Bytom” podczas postoju w Szwecji. Rok później udał się do Niemiec Zach., gdzie został przekazany „do amerykańskiego ośrodka szpiegowskiego w Oberrusen”. 5.12.1953 aresztowany na terenie NRD i przekazany władzom PRL. Skazany przez WSR w Warszawie na karę 12 lat więzienia. 6.05.1961 zwolniony warunkowo. W toku prowadzenia Sprawy Operacyjnej Obserwacji (SOO) o kryptonimie „Pasażer” nr. rejestr. 899 wykorzystano Osobowe Źródła Informacji, podsłuch telefoniczny (w okresie 6 mies.) i kontrolę korespondencji. „Ze źródeł tych nie uzyskano informacji mogących świadczyć aby figurant prowadził przestępczą antypaństwową działalność”. Stanisław Rajkowski „zorientowany jest, że znajduje się w zainteresowaniu naszej służby, ponieważ w okresie prowadzenia sprawy dwukrotnie przeprowadzana była z nim rozmowa ostrzegawcza przez pracowników naszej służby”. Sąd SOO krypt. „Pasażer” zakończono, a dalszą kontrolę St. Rajkowskiego postanowiono prowadzić w ramach sprawy o krypt. „Seniorzy”.

IPN BU 0227/505 (63948/II).

Stanisław Rajkowski był „kontrolowany operacyjnie” od 31.10.1967 z powodu tego, że „w przeszłości był agentem wywiadu USA i zachodziło podejrzenie wznowienia [przez niego] antypaństwowej działalności”. Kwestionariusz Ewidencyjny o kryptonimie "Pasażer" nr. 3638 założyła Służba Bezpieczeństwa Komendy Powiatowej MO w Siedlcach. Następnie materiały przekazano do KPMO w Wołominie, a 8.05.1972 materiały przekazał do Wydziału „C” KWMO w Warszawie Wydział II w miejscu. Dokumenty zawierają notatki, korespondencję, kopie protokołów przesłuchań. Zarchiwizowano pod sygn. 2795/III, a następnie zmikrofilmowano pod sygn. 2795/3.

IPN BU 0224/311 (2795/III) akta, IPN BU 01286/2330 (2795/3) mikrofilm.

4.07.1983 Stanisław Rajkowski został operacyjnie zabezpieczony przez Wydział II KSMO (następnie SUSW) pod nr. 38778. W zachowanych zapisach kartoteczno-ewidencyjnych brak informacji o przyczynie rejestracji i charakterze zainteresowania. 2.08.1988 wyrejestrowany.

Materiały zniszczono bez archiwizacji. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.